

HET "OUDE" OOSTENDE EN DE RENTE OP DE "HOFSTEDEN" TOEBEHORENDE AAN DE GRAAF

door J. MERTENS

In 1964 werd het duizendjarig bestaan van de Stad Oostende gevierd (1).

"1000" stond als symbool voor een lang bestaan, maar noch de inrichters, noch de werkelijk geïnteresseerden, hechtten een buitenmatig belang aan deze zogenaamde ouderdom.

De oudste ambtelijke tekst waarin Oostende als stad voorkomt blijkt de oorkonde te zijn op 28 juni 1267 verleend door gravin Margareta van Constantinopel en haar zoon graaf Gwijde van Dampierre (2).

Door dit charter wordt stedelijke vrijheid verleend aan de stad Oostende, zoals zij werd afgepaald door de grafelijke gezanten: Willem, proost van Bergen, Filips van Poele (= Filips van Maldegem) "adonc" baljuw van Brugge, Michiel van Lembeke, ridder, en Jan van Sint-Elooisberg, grafelijk clericus. Is deze tekst de stichtingsoorkonde van de Stad Oostende? Dit is niet onwaarschijnlijk want in de oorkonde worden niet alleen een markt en een (stads)halle voorzien, maar ook wordt uitdrukkelijk verwezen naar de afbakening van de stad en naar diegenen die ze hebben verricht. Uit hun curriculum blijkt dat bedoelde afbakening slechts weinig vroeger dan - of zelfs praktisch gelijktijdig met - de oorkonde van 1267 kan hebben plaatsgehad. Michiel van Lembeke was immers actief tussen 1251 en 1270; Filips van Poele (of van Maldegem), die in 1232 geboren werd en overleed vóór 1275 was baljuw van Brugge van 26.07.1263 tot 28.06.1267; Het woordje "adonc" bij zijn kwalificatie als baljuw van Brugge vermeld, verwijst naar een wel bepaald ogenblik (en ce moment). Het kan dus zowel vertaald worden door 'op dat ogenblik' als door 'op dit ogenblik'. Hoe ook, vermits het vroegste optreden van Filips van Poele als baljuw van Brugge in juli 1263 ge-

(1) Zie bijvoorbeeld de catalogus van de tentoonstelling „Oostende 1000”. Brussel 1965.

(2) L. Gilliodts-van Severen, Coutumes des Pays et comté de Flandre. Quartier de Bruges. Coutumes des petites villes et seigneuries enclavées, t. IV Brussel, 1892, blz. 27-28. Er zijn wel andere vermeldingen van Testrep of *in orientali fine in Testrep* (M. Gysseling, Toponymisch Woordenboek van België, Nederland... (vóór 1226). Tongeren, 1960, blz. 765, maar niet van Oostende als stad. Een uitzondering hierop lijkt De Flou te zijn, die in zijn Woordenboek der toponymie van westelijk Vlaanderen...” deel XI, Brugge, 1930, kol. 878 vermeldingen van Oostende in 1266 opneemt. De oorkonden waar hij naar verwijst vonden wij evenwel niet terug in de inventaris van het archief van het Sint-Janshospitaal te Brugge.

signaleerd wordt(3) moet de afbakening van de stad niet vóór die datum gesitueerd worden. Willem, "jadis" proost van Bergen, was in 1267 inderdaad reeds "lang geleden", als proost van Bergen in 1254 ontvanger van Vlaanderen.

De oorkonde van gravin Margareta en graaf Gwijde laat dus toe de afbakening van Oostende in of (zeer) kort vóór 1267 te situeren. Binnen het aldus afgepaalde stadsgebied hebben de gravin en haar zoon erven (in de duinen) in rente gegeven aan hen die zich hebben laten optekenen in de brieven die daarvan opgesteld zijn. Ook in de toekomst zullen dergelijke erven gegeven worden aan diegenen die zich nog zullen vestigen (te Oostende) en die zich eveneens in de brieven zullen laten inschrijven.

Ieder erf is drie roeden breed en zeven roeden diep en heeft dus een oppervlakte van 21 vierkante roeden of ± 310 m². De rente die aan de grafelijke brieven moet worden betaald bedraagt 4 d. per vierk. roede of 7 s. Vlaams geld per jaar en per erf. De betaling moet gebeuren te Sint-Maarten in de winter (11 november).

De stad krijgt een markt waarvoor geen rente moet betaald worden. Hij meet 14 bij 11 roeden. Deze oppervlakte van 154 vierk. roeden komt neer op ong. 2270 m².

Verder krijgt de stad een perceel van 8 roeden lang (langs de voorzijde) en 6 roeden diep (= ± 708 m²). Het moet dienen om er een halle te laten maken door de stad, die eveneens voor het onderhoud ervan zal moeten instaan. De opbrengst zal tussen de vorst(en) en de stad gedeeld worden.

Als er bij toeval dieren zouden ontsnappen en in 's heren duinen lopen, dan worden zij niet verbeurd verklaard; anders ligt het als het weiden in de duinen een gewoonte zou worden: in dat geval wordt wel een verbeurdverklaring uitgesproken.

Naar onze mening hebben wij hier duidelijk te maken met de stichting van Oostende. Duidelijk is in alle geval dat in de grote brief (le gros brief) van 1187 (4) er van Oostende als toponiem geen sprake is. Verwonderlijk is dit niet vermits pas de oorkonde van 1267 de inschrijving van renten te Oostende in de grafelijke ontvangstboeken (brevia) (5) voorziet.

Behalve de inhoud van de oorkonde van 1267 pleit ook voor de stichting van Oostende op dat ogenblik, het feit, dat nog in 1270 een regeling tot stand komt tussen gravin Margareta en ridder Wouterman van Gent over de rechten die laatstgenoemde te Oostende bezat ("enchois ke la ville fust franchie et misse a loi" - vermits de stad vrijheid (stadsrecht) en een schepenbank kreeg) (6).

(3) H. Nowé, Les baillis comtaux de Flandre des origines à la fin du XIVe siècle. Brussel, 1926, blz. 372.

(4) A. Verhulst en M. Gysseling, Le Compte général de 1187, connu sous le nom de „Gros Brief” et les institutions financières du comté de Flandre au XIIe siècle. Brussel, 1962.

(5) Eidem, ibidem, blz. 88-90.

(6) E. Vlietinck, Cartulaire d'Ostende. Antwerpen 1910, blz. 78.
L. Gilliodts-van Severen, op. cit., blz. 28-29.

Het akkoord, op 22 juli 1266 tussen dezelfde partijen gesloten met het oog op een gelijkaardige regeling, moet waarschijnlijk gezien worden als een fase in de voorbereiding van de stichting van de stad Oostende, waarvan de afpaling ongetwijfeld in de loop van de volgende maanden mag gesitueerd worden (7).

De betaling te Oostende aan de grafelijke *brevia* verschuldigd, roept 's gravenlandschuld, die te Nieuwpoort en omgeving werd geïnd (8), in herinnering.

Te Nieuwpoort, Lombardsijde, Nieuwe Yde en omgeving werd evenwel slechts 1 d. per roede betaald terwijl de rente te Oostende 4 d. per roede bedroeg. Wellicht wijst dit verschillend rentebedrag op zijn beurt op de jongere stichtingsdatum van Oostende. Het is echter de vraag of de rente van 4 d. per roede geheven werd op alle erven te Oostende of slechts op een deel ervan. De tekst van 1267 heeft het over *masures* "es dunes" die nochtans terzelfdertijd "en cele vile" blijken te liggen. De stad zal bovendien wel helemaal in het duin hebben gelegen.

Op het eerste gezicht is er dus geen enkele reden om te veronderstellen dat de rente niet alle stedelijke erven belastte. Dit was trouwens ook het geval te Nieuwpoort. Nochtans krijgt de hedendaagse historicus van Oostende een zekere argwaan als hij de eerder geringe opbrengsten van die rente voor de grafelijke *brevia* in acht neemt. Was Oostende dan zo klein?

Wellicht kan een vergelijking met Nieuwpoort ons iets meer houvast geven. In 1314 bracht de 's gravenlandschuld voor Nieuwpoort 130lb 0s. 5d. op en voor Lombardsijde 62 lb 17 s. 5 d. Nieuwpoort zou op dat ogenblik ongeveer 984 huizen (gezinnen) hebben geteld wat ons tot een bevolking brengt begrepen tussen min. 3119 en max. 5246 bewoners. In 1447 zou Nieuwpoort minstens 746 huizen (gezinnen) hebben geteld. Prevenier en De Meyer schatten de bevolking op dat ogenblik op \pm 2700 inwoners (9). Onmiddellijk wordt duidelijk dat Nieuwpoort inzake bewonersaantal gedurende de XIVde en XVde eeuw belangrijker was dan Oostende.

In 1314 werden te Nieuwpoort ongeveer 47 ha. erven belast, een oppervlakte die bijzonder goed overeenstemt met de 50 ha, die in 1860 binnen de toenmalige af te breken stadswallen liggen (10). Ook voor Oostende kan voor 1316 berekend worden hoe groot de oppervlakte belaste stedelijke erven was.

In dat jaar beloopt de ontvangst van de "Renenghe le conte des Bries de le chambre fait à Bruges le lundi prochain apres les octaves S. Pierre et S. Pol lan de grace mil trois cens et seze" (11) voor "les maisons d'Oostendes" inderdaad 34 lb. 18 s. 7 d. (12). Rekening houdend met een opbrengst van 4 d. per vierk. roede was de belaste oppervlakte ruim 3 ha

(7) E. Vlietinck, *Het oude Oostende en zijne Driejarige Belegering (1601-1604)*. Oostende, 1897, blz. 25.

(8) B. De Meyer en W. Prevenier, *De bevolking van Nieuwpoort in de 14de en 15de eeuw*, in: *Demografische evoluties en gedragspatronen van de 9de tot de 20ste eeuw in de Nederlanden*. Gent, 1977, blz. 247-275.

(9) Eidem, *ibidem*, blz. 251-258.

(30.904 m²). De vergelijking met Nieuwpoort omstreeks dezelfde tijd leert ons dat de daar belaste oppervlakte ongeveer 15,3 maal groter was dan te Oostende. Het lijkt ons in dit verband niet onbelangrijk hier terzelfdertijd aan te stippen dat het aandeel van Nieuwpoort in het Transport van 1309 ongeveer 8,5 maal zo groot was als dat van Oostende (13).

Welk deel van Oostende stemt met deze berekende oppervlakte van ± 3 ha overeen ?

Het is zeker niet onmogelijk dat het hier gaat om het grootste deel of zelfs om het volledige toenmalige bebouwde deel van de stad. De kaart van Deventer uit ca. 1560 toont ons immers een smalle strook ten noordwesten van de huidige Albert-I-Wandeling met een oppervlakte van grofweg 5 ha. Van deze strook is de (zuid-)westelijke helft aangeduid als duin, terwijl eveneens - op de (noord-)oostelijke helft - een kerk en een marktplaats, die mogelijk kunnen opklimmen tot die gebouwen, voorzien in het charter van Margareta en Gwijde, zichtbaar zijn. Als wij er rekening mee houden dat ongeveer de helft van de strook bebouwd is, komen wij dus ruwweg tot een oppervlakte vergelijkbaar met diegene waarvoor rente wordt betaald in 1316.

Het is nu wel bekend dat tussen het begin van de XIV de eeuw en het opstellen van de kaart van Deventer een aantal dijkbreuken en overstromingen hebben plaats gehad (o.m. in 1334 en vooral in 1394) maar zo groot zal het landverlies ook weer niet geweest zijn (14). Met D. Farasyn zijn wij in goed gezelschap : "het toenmalige stadsgebied (in 1270) dat nu voor het grootste gedeelte in zee ligt, was zeer klein. Het strekte zich uit tussen de huidige Kursaal en het zeeliedenmonument. De zuidelijke grens reikte bijna tot aan de Van Iseghemlaan" (15). Van dit gegeven vertrekkend mag men de breedte van de strook op zowat 100 m. schatten.

Welnu, de kaart van Deventer stelt een strook voor waarvan de centrale breedte - de strook versmalt naar de uiteinden toe - ongeveer 1/6 tot 1/5 van de lengte is. Rekening houdend met deze gegevens, is een bebouwde oppervlakte van ongeveer 3 ha, zoals berekend uit de opbrengst van de grafelijke inkomsten in 1316 zeer aanvaardbaar. Dat Oostende duidelijk minder belangrijk dan Nieuwpoort was, blijkt uit de reeds aangehaalde vergelijking van het aandeel van beide steden in het Transport van 1309, waar de bijdrage van Nieuwpoort 8,5 maal zo groot is als die van Oostende. In 1408 is het aandeel van Nieuwpoort nog slechts 5,5 maal zo belangrijk

(10) R. Degryse, Nieuwpoort in : Belgische Steden in reliëf. Brussel, 1965, blz. 121.

(11) Over de *redeninghe* (renenghe) en de datum, zie Bryce Lyon en A. Verhulst, Medieval Finance. A comparison of financial institutions in northwestern Europe. Brugge 1967, blz. 27.

(12) Algemeen Rijksarchief Brussel, Rolrekening 274.

(13) W. Prevenier, De bedden in het graafschap Vlaanderen onder Filips de Stoute (1384-1404) in : Belgisch Tijdschrift voor Filologie en Geschiedenis, 38, 1960, blz. 330-365 (tabel tussen blz. 360 en 361).

(14) M.K.E. Gottschalk, Stormvloed en rivieroverstromingen in Nederland. Deel I. De periode vóór 1400, Assen, 1971, blz. 315-318 en 494.

1(5) D. Farasyn, Oostende in : Belgische Steden in reliëf. Brussel, 1965, blz. 139.

als dit van Oostende (16). Het relatief belang van Oostende was dus niet verminderd niettegenstaande de voortdurende stormvloeden, die in de XIV de eeuw de Vlaamse kust teisterden en stilaan afknaagden. Aan de andere kant mag het belang van dit onheil ook niet overdreven worden : in 1334 werd de kerk wel overspoeld, zodat de magistraat op 9 augustus 1335 aan de bisschop van Doornik vroeg om een nieuwe kerk te mogen oprichten, maar het lijkt niet dat dit plan ook werd uitgevoerd (17). Belangrijker was de storm van januari 1394, waarbij de (oude) kerk, een "moult notable" gebouw, opnieuw overstroomd werd en een deel van de bevolking de oude stad verliet om zich te vestigen ten zuiden van de dijk die in 1390 door het Brugse Vrije was opgeworpen. Hier werd dan in het begin van de XVde eeuw een nieuwe stad opgetrokken langsheen een geometrisch stratennet (18).

In de "oude" stad werd de kerk, met uitzondering van de toren, die bleef bestaan tot 1608, pas in 1579 afgebroken, wat verklaart dat zij nog voorkomt op het plan van Deventer (19). Het nieuwe stadsgebied dat na de storm van 1394 tot stand kwam, werd tussen 1395 en april 1396 door hertog Filips de Stoute, erkend en uitgebreid tot ruim 269 gemeten, vooral genomen uit het territorium van het Vrije en de Proosdij en, voor een klein deel, ook uit de hertogelijke duinen en jachtgebied (20). Deze keer gebeurde de afstand, voor zover het vorstelijke gronden betrof, gratis.

Mogen wij hierin een aanwijzing zien voor het feit dat de oorspronkelijke betaling van 1267 ten bate van de grafelijke brieven in onbruik was geraakt? (21). Wat er ook van zij, in de XIVde eeuw, vóór de Sint-Vincentstorm van 1394 hadden de Oostendse bijdragen t.b.v. de grafelijke brieven nog een zeker belang.

	lb.	s.	d.	
Hun opbrengst was in :	1316	34	18	7 (22)
	1321	29	19	1 (23)
	1351	22	18	0 (24)
	1356	24	19	11 1/2 (25)
	1358	24	3	9 1/2 (26)

(16) Zie noot 13.

(17) V. Fris, notitie over Oostende, blz. 1 in: Atlas des villes de la Belgique au XVIe siècle. Plans du géographe Jacques de Deventer, Brussel, 1884-1924.

(18) D. Farasyn, op. cit., blz. 139 en 146.

(19) V. Fris, op. cit., blz. 3.

(20) L. Gilliodts-van Severen, op. cit., blz. 40.

(21) Ook te Nieuwpoort is de opbrengst van „'s graven lantschult" in de loop der tijden sterk achteruitgegaan. Ca 1550-1560 was de opbrengst nog slechts 50 lb. (cf. M. Baelde, De domeingoederen van de vorst in de Nederlanden omstreeks het midden van de zestiende eeuw (1551-1559). Brussel, 1971, blz. 185) - zie ook noot 27.

(22) Algemeen Rijksarchief, Rolrekening 274.

(23) Algemeen Rijksarchief, Rolrekening 277.

(24) Algemeen Rijksarchief, Rolrekening 282.

(25) Algemeen Rijksarchief, Rolrekening 515 : „Dit es mijns Heeren rente Vlaendren ende al in paris van den hofsteden in Oostende betaelt up de redeninghe [13] 56".

(26) Algemeen Rijksarchief, Rolrekening 516 : „Dit es de rente toebehorende minen Here van Vlaendren van den hofsteden in Oostende danof men rekenen sal ter redeninghen [13] 58".

In de rekening van de grafelijke brieven van 1504 hadden deze inkomsten alle praktisch belang verloren : zij brachten nog slechts 45s. par. op m.a.w. niet eens 10 % van wat zij anderhalve eeuw vroeger opbrachten (27). Voor 1356 en voor 1358 zijn de naamlijsten van de rentebetalers bewaard (28). Deze lijsten geven ons nochtans geen uitsluitsel over de vraag welk deel van de oudste Oostendse bevolking in deze belasting bijdroeg. De vergelijking met Nieuwpoort en de observatie van de cartografische voorstellingen, alsmede de chronologie inzake stichting en ontwikkeling van Oostende, staven eerder de overtuiging dat de rekeningen van rentebetalers voor erven een groot deel of de totaliteit van de bevolking van het "oude" Oostende zouden kunnen omvatten; de vergelijking van het aantal rentebetalers in 1356/1358 met het aantal personen voorkomend in de zettingslijst van 1411-1412 (29) doet nochtans eerder besluiten tot het onvolledig karakter van de lijsten t.o.v. de totale bevolking (30). Voor de kennis van de oudste persoonsnamen in de stad en voor de verdeling van de door de vermelde rentebetalers bezette renteplichtige erven (31), bieden deze rollen meer houvast. Daarom verdienen zij o.i. hier even te worden vermeld.

Bijlage

I. Dit es mijns heeren Rente Vlaendren ende al in parisis van den hofsteden in Oostende betaelt up de Redeninghe LXVJ.
(Origineel, perkament - Ara, Rolrekeningen 515).

1	Jan De Smit	4 s. 8 d.
2	Jan Poytaerd	11 s.
3	Relicta Jan Lamsins	3 s.
4	Jan Scelewaert senex	14 s.
5	Pieter Penninc	19 s. 8 d.

(27) Algemeen Rijksarchief, Rekenkamer, register nr. 7811, f° II v° : Espier de Bruges : „... item pour les masures doostende et blancheberghe cest an XLV s (par.)” ...

(28) Zie biilage.

(29) G.G. Dept., De oudste rekening van Oostende (1403-1404) in : Handelingen van het Genootschap voor Geschiedenis „Société d'Emulation” te Brugge, 75, 1932, blz. 182.

(30) De verhouding van ong. 1/5 rentebetalers kan slechts door onvolledig samenstellen van die groep met de totale bevolking verklaard worden, tenzij men een massale onnatuurlijke groei zou aannemen tussen 1356 / 1358 en 1411 / 1412.

(31) Wat opvalt is de grote hoeveelheid kleine erven :

Oppervlakte waarvoor rente wordt betaald	% van de personen in de lijst	
	1356	1358
minder dan 8 roeden ² (± 118 m ²)	39,6 %	39,3 %
8,1 tot en met 16 roeden (118 m ² - 236 m ²)	42,7 %	40,5 %
16,1 tot en met 32 roeden (236 m ² - 472 m ²)	6,3 %	9,0 %
32,1 tot en met 64 roeden (472 m ² - 944 m ²)	8,3 %	10,1 %
meer dan 64 roeden (944 m ²)	3,1 %	1,1 %

6	Jan de Zot	4 s. 8 d.	
7	Jacob Hebbes	3 s. 4 d.	
8	Clais Coppin Gillis	2 s. 4 d.	item 3 s.
9	Jan Poyt	2 s. 8 d.	
10	Jan f. Heinric Bladers	2 s. 4 d.	
11	Clays Coppin Maes	16 esterlins.	(1)
12	Jan Rommel	16 esterlins	
13	Jan f. Jacobs van Loo	3 s.	
14	Gheerard Scelewaert	3 s.	
15	Clays Rybode	2 s.	
16	Christiaen Moesin	5 s. 4 d.	
17	Brixis de Mol	3 s. 8 d.	
18	Grieleken Commers	16 d.	
19	Weite Cant	2 s. 4 d.	
20	Pieter de Winter	16 d.	
21	Jan Mandel	4 s. 4 d.	
22	Jan Poytaerd	6 s. 6 d.	
23	Jacob Stuevers	3 s. 4 d.	
24	Jacob Boydekin	4 s. 8 d.	item 4 est.
25	Relicta Gheraerds Joyaerds	18 d.	
26	Griele Coppin Monekins	16 d.	
27	Jan Stuever	4 s.	
28	Willem de Cupre	4 s. 4 d.	
29	Jan Zedeware	2 s. 8 d.	ob.
30	Jan Stuever	2 s. 8 d.	ob.
31	Clays f. Boudins Grolins	2 s. 4 d.	
32	Jacob de Vleeschauwere	3 s. 6 d.	item 4 esterlins
33	Jan Bertelief	12 s.	
34	Wouter f. Wouter Loos	4 s.	
35	Jan Stene	11 s. 10 d.	
36	Jan Penninc	9 s. 2 d.	
37	Willem de Raet	9 s.	
38	Jan Bruuns	15 d.	
39	Willem Paridaen	16 d.	
40	Relicta Jacob Pietins	2 s. 2 d.	
41	Pieter de Baertmakere	2 s. 4 d.	
42	Jan Moenin	20 d.	
43	Robbin Snau	2 s. 10 d.	
44	Jan Minke	4 s. 2 d.	
45	Boudin f. Berten	4 s. 4 d.	
46	Boudin Witlant	4 s.	
47	Jan vander Weine	2 s.	
48	Clays Jacob Gillis	4 s. 4 d.	
49	Pieter Winnoc	14 d.	
50	Willem de Vos	12 d.	
51	Lauwers Dieplant	30 d.	
52	Clays Pondel	4 s. 4 d.	
53	Jan f. Willem Kiens	2 s.	
54	Paescharis Temmerman	18 d.	

(1) 1 esterlin = 1/3 gr. of 4d. par.

55	Relicta Reynaerds Fians	28 d.	
56	Zegher f. Wouter Zeghers	4 s. 2 d.	
57	Grielkin Stils	16 d.	
58	Daneel van Axele	4 s. 11 d.	
59	Relicta Pieter Moenins	4 s. 8 d.	
60	Diederic f. Jans	14 s. 8 d.	
61	Jan Scelewaert juvenis	9 s. 4 d.	
62	Wouter f. Heinrics	5 s.	
63	Jan Weite	2 s. 9 d.	
64	Jan Teghelare	3 s. 4 d.	item 4 d.
65	Coppin Hoghe	3 s. 10 d.	
66	Jan de Mel	2 s. 2 d.	
67	Hughe van Kasant	3 s. 4 d.	
68	Relicta Pieter Boets	20 d.	
69	Clays Binghe	6 s. 8 d.	
70	Wouter de Mordenar	16 d.	
71	Jan Moene	10 s.	item 6s. 5d. ob.
72	Jan Goorkin	5 s. 4 d.	
73	Riquaerd van den Dike	4 s. 8 d.	
74	Jan Pannevoex	2 s. 6 d.	
75	Lamsin Stant	2 s. 6 d.	
76	Hanekin Wedaert	2 s.	
77	Hanekin Buises Weduwe	2 s.	
78	Jan van Sconendike	2 s. 8 d.	
79	Willem de Vos	2 s.	
80	Wouter f. Boudin Vos	3 s. 4 d.	
81	Jan de ...	20 d.	
82	Heinric f. Willems	31 s.	
83	Jacob Wedaerd	31 s.	
84	Jan Sclewaert	20 s.	de molendia
85	Relicti Reynaerds Waghins	23 s.	
86	Symoen Baervoet	3 s. 8 d.	
87	Jan de Clerc	5 s. 10 d.	item 12 d.
88	Heinric de Clerc	2 s.	
89	Paesche Yoiaerds	16 d.	
90	Reynaerds Gillis	2 s. 4 d.	
91	Lootkin Lamsins	3 s.	
92	Jan van den Berghe	3 s. 10 d.	
93	Jan de Boonst	5 s.	
94	Coppin Wouters	2s. 6d.	
95	Hanekin Zeghers	2s. 6d.	
96	Stasin Perrot	12 1/2 est.	
Somme		24 lb.	19 s. 11 d. ob.

II. Dit es de Rente toe behorende minen here van Vlaendren van den hofsteden in Oostende danof men rekenen sal ter Redeninghen LXVIIJ. In dorso staat :

"Les mesures d'Ostende et de Blankenberge dont on compta a la Renenghe LXVIIJ".

(Origineel, papier - Ara, Rolrekeningen 516).

1	Wouter de Mordenar	16 d.	
2	Coppin Oghe	3 s. 10 d.	
3	Jan Gorlin	5 s. 4 d.	
4	Riquaerd van den Dike	4 s. 8 d.	
5	Relicta Jan Pannedox	2 s. 6 d.	
6	Hannekin Wedaerd	2 s.	
7	Jan Moene	16 s.	
8	Woutke de Vos	3 s. 4 d.	
9	Jan f. Wouter van Sconendike	2 s. 8 d.	
10	Gillekin Lopers	2 s.	
11	Moene Bornekod	3 s. 8 d.	
12	Jacob Stevenard	3 s. 4 d.	
13	Jan de Clerc	7 s.	
14	Paske Jeard	16 d.	
15	Lekin Lamsin	3 s.	
16	Jan Moene	2 s.	
17	Clais Ribode	2 s.	
18	de Dobbelscole	2 s. 4 d.	
19	Gherke Schelewart	3 s.	
20	Jan van Loo	3 s.	
21	Jan Aloud	2 s.	
22	Xristiaen Moesin	5 s. 4 d.	
23	Jacob Wededart	2 s. 6 d.	
24	Jacob Wouters	2 s. 6 d.	
25	Boudin de Kod	2 s.	
26	Clais Coppin Maes	5 s. 4 d.	
27	Jacob Hebbes	3 s. 4 d.	
28	Lauwers Dieplant	2 s. 6 d.	
29	Clais Pudedel	4 s. 4 d.	
30	Jan f. Wouter Kiens	2 s.	
31	Pascaris Temmerman	18 d.	
32	Griele Scolmeesters	2 s. 4 d.	
33	Griele Seghers	2 s. 8 d.	
34	Jacob Weitins	18 d.	
35	Griele Stielst	16 d.	
36	Daneel van Axele	4 s. 11 d.	
37	Johannes Moenin	4 s. 8 d.	
38	Clais Gorlin	2 s. 4 d.	
39	Jan Schelewart	24 s.	
40	liberi Jan Cleymans	5 s. 5 d.	ob.
41	Jan Weite	2 s. 9 d.	
42	Jan van den Berghe	5 s. 10 d.	
43	Hughe van Kaedzand	3 s. 4 d.	
44	Jan de Wisselare	3 s. 4 d.	
45	Pietre de Sanghere	3 s. 4 d.	
46	Hanin Rommele	5 s. 4 d.	
47	Gillis Santin	2 s.	
48	Jan Mandel	4 s.	

49	Heinric Vellemakere	2 s.	10 d.	
50	Daneel van Axele	3 s.	4 d.	
51	Staes Perrot		16 s.	
52	Diederic Josep		14 s.	
53	Jan Poytart	21 s.	2 d.	
54	Aechte Bladers	2 s.	4 d.	
55	Jan de Sot		6 s.	
56	Jacob Wedaerd		6 s.	
57	Willem de Raet		9 s.	
58	Relicta Waghenars		23 s.	
59	Diederic Josep		20 s.	
60	Brike de Mol	3 s.	8 d.	
61	Griele Commers		16 d.	
62	Weitin Cant	2 s.	4 d.	
63	Pieter Winter		16 d.	
64	Jan Mandel		5 s.	
65	Jacob Bodekin	5 s.	4 d.	
66	Clais Coppin		20 d.	
67	Griele Coppin Moens	3 s.	4 d.	
68	Willem Cupre		16 d.	
69	Hannes Zedenware	2 s.	8 d.	ob.
70	Hannin Stuever	2 s.	8 d.	ob.
71	Pieter Penninc	17 s.	8 d.	
72	Jacob de Vleeschauwere		6 s.	
73	Jan Bertolf		11 s.	
74	Wouter Loos		4 s.	
75	Jan Stene	11 s.	10 d.	
76	Jan Penninc	10 s.	2 d.	
77	Jan Bruuns		15 d.	
78	Willem Paridaen		16 d.	
79	de Wedewe Jacob Pietins	2 s.	2 d.	
80	Pieter de Baerdmakere	2 s.	4 d.	
81	Robbrecht Snau	2 s.	10 d.	
82	Jan Moenin		20 d.	
83	Heinric f. Willems	2 s.	7 d.	
84	Jacob Wedaerd	2 s.	7 d.	
85	Jan Mike	4 s.	2 d.	
86	Relicta Boudin f. Bertin	4 s.	4 d.	
87	Boudin Witlam		4 s.	
88	Jan van der Weinne		2 s.	
89	Clais Coppin Gillis	10 s.	8 d.	

Somme 22 lb 3 s. 9 d. ob.

Item te Blankenberge 40 s.

Somme 24 lb. 3 s. 9 d. ob.